Kristina Roy en haar Christelijke verhalen.

Het is mij een voorrecht, den Nederlandschen lezer in kennis te brengen met den arbeid van de schrijfster Kristina Roy, een Slowaaksche. Een jeugdige vriend vestigde mijn aandacht op dezen arbeid in geschrifte, en de schrijfster gaf mij volle toestemming haar werken vertaald uit te geven, waartegenover haar liefdewerk door mij wordt gehonoreerd. Dezen arbeid nu wensch ik in te leiden met een woord over de schrijfster en haar werk.

De Tsjecho-Slowaaksche Republiek is een eerst onlangs, bij den vrede van Versailles gevormde Staat. De Russische Karpathen, Boheme, Moravië, een deel van Silezië en een deel van Hongarije zijn te zamen het nieuwe rijk geworden, dat daar ligt tusschen Duitschland, Polen, Oostenrijk en het tegenwoordige Hongarije, grenzend ook aan de Oekraïne en Roemenië. Het land wordt bewoond door Slowaken en Tsjechen, allen van Slavischen stam, en zij, die de nieuwe republiek liefhebben, zijn vol vertrouwen in een goede toekomst voor dit nieuwe rijk, met Praag als hoofdstad, dat sinds 1 October j.l. in rechtstreeksche treinverbinding staat met Nederland.

Gewichtiger voor ons is echter, dat dit land een schoone toekomst blijkt te hebben voor het heerlijk Evangelie van Gods genade. Zooals over het algemeen onder de Slavische volkeren, is ook hier weinig kennis aangaande de dingen des Heeren. Wel heeft het wapen der nieuwe republiek een zilveren patriarchaal kruis; wel dragen de goudgekroonde leeuwen er van een gouden lint, waarop in zwarte letters staat: Pravda Viteri (De waarheid overwint!); maar alleen in vorm, doch niet in wezen kent zij het overwinnende kruis en de overwinnende waarheid. Het gewone volk is door de geestelijkheid dom gehouden; de overheid deed niet veel tot ontwikkeling, zoodat velen lezen noch schrijven kunnen; en als de schare de godsdienstplichten maar vervulde,

werd verder niet gevraagd in hoever ze deel hadden aan hoogere dingen. Zoo heerlijk is het echter, dat de God der liefde juist thans, nu dit rijk zoo ontvankelijk is voor alles wat nieuw is, er op heldere wijze het Evangelie doet verkondigen.

Als voornaamste instrument, hiertoe door den grooten Meester gebruikt, stel ik aan u voor Kristina Roy, een ware Christin, die aan het hoofd staat van een weezen- en kranken-Asyl, en tegelijk van een klein Diaconessenhuis, gelegen in het Noorden van Hongarije, dat thans bij de Tsjecho-Slowaaksche Republiek behoort. In 't geheel is er in deze beide inrichtingen plaats voor een 40 tot 50 personen, en de plaatsen zijn altijd bezet. De arbeid wordt eensdeels door liefdegaven gesteund; en anderdeels door hetgeen de uitgebreide schriftelijke arbeid van deze begaafde verpleegster opbrengt; ook door hetgeen in andere landen voor vertaalrecht van haar werken aan haar wordt betaald. Kristina Roy verlaat zich voor haar inrichtingen geheel op haar God, en kan getuigen, nog nooit beschaamd te zijn geworden.

De schriftelijke arbeid is een voornaam deel van de werkzaamheid van Kristina Roy geworden. Want toen zij zoo vele weezen in haar inrichting kreeg, en bemerkte, hoe weinig ze onderwezen waren, en vooral, hoe hun niets of bijna niets bekend was van den Bijbel, kreeg zij de begeerte, haar volk in dezen te dienen. En toen heeft zij iets bedacht, of, beter gezegd, heeft de Geest des Heeren een gedachte in haar gewekt, die wel vaak ook bij anderen is opgekomen, maar die eerst bij haar in een daad werd omgezet. Het is deze uitnemende gedachte: de waarheden des Bijbels, de heerlijke geloofsbelijdenis der Schrift, in verhaalvorm onder de menschen te brengen. Wel zijn er verhalen, waarin sommige waarheden naar voren worden gebracht, wel zijn er vele Christelijke novellen en romans, die ons het heerlijke voorstellen van het vertrouwen op God, en die op treffende wijze den lezer het Evangelie prediken, en er op wijzen, hoe hij zich heeft neer te buigen in schuldbelijdenis voor God en in Jezus heeft te gelooven. Maar er is geen Christelijke novellen- en roman-litteratuur, die ongemerkt den lezer met den Bijbel en zijn inhoud bekend maakt. En juist dat hebben in onzen tijd van zooveel Bijbelonkunde niet alleen Slowaken, maar ook Nederlanders (om van andere volkeren niet te spreken) zoo noodig.

Kristina Roy nu neemt ware gebeurtenissen, die zij in gedeeltelijk verdichten vorm mededeelt, en laat dan een geheel onkundige in aanraking komen met den Bijbel, met Jezus. En zonder dat men er erg in heeft, gaat men Mattheüs, Markus, Lukas,

Johannes door, ja, nog grooter deel der Schrift, en telkens wordt men getroffen door de heerlijkheid van de mededeelingen des Bijbels en door de voortreffelijkheid van den Persoon van Jezus. En dit alles deelt zij mee in werken, die niet alleen apologetische, maar ook kunstwaarde bezitten. — Dan is het haar overtuiging, dat in deze wereld, die in het booze ligt, niet zoo zeer theorieën ingang vinden, maar levende voorbeelden, zooals de Bijbel die zoo heerlijk geeft. Daarom dankt zij God, in verbinding te zijn gekomen met jonge menschen, die naar den Bijbel gingen luisteren, die den Heere Jezus vurig liefkregen, en die nu als „lichten in de wereld" schijnen. Als wij met den Heiland omgaan en veel van Hem overnemen, kunnen wij Hem in onze omgeving doen zien, — zoo meent Kristina Roy terecht. En door de schildering harer personen, die zij heeft leeren kennen door haar omgang met de eenvoudige plattelandsbevolking van Slowakije, en met wie in hoofdzaak naar waarheid is geschied, wat zij mededeelt, weet zij invloed uit te oefenen op de harten van jongen en ouderen. Het is, of de thans zestigjarige schrijfster de kunst heeft verstaan, den lezer de heerlijke, vrije lucht te doen inademen van de schoone, bergachtige streek, waarin zij woont. Trouwens, haar natuurbeschrijvingen zijn vaak van letterkundige waarde.

Als men haar geschriften leest — het werk, dat wij hierbij den Nederlandschen lezer aanbieden, is het éérste, dat, zoo God wil, door verschillende andere in onze taal zal worden gevolgd — wordt men telkens diep getroffen, hoe tragisch toch een bestaan is zonder God en Christus in de wereld; hoe droevig toch de gevolgen van zulk een bestaan zijn, ook voor het volks-, voor het familieleven; terwijl men anderzijds wordt aangegrepen, soms aangedaan, door de eenvoudige schoonheid en heerlijkheid van het Christelijk leven, wanneer dit ten minste in waarheid Christelijk is: *een ootmoedig zich buigen voor en daarna een toegewijd volgen van Christus.*

De Heere God zegene de geliefde schrijfster ook verder, en stelle haar arbeid, waardoor reeds zoo velen tijdelijk en eeuwig werden gediend, ook in ons land tot veel heil.

Haar boeken zijn de beste geneesmiddelen in lijdens- en beproevingsdagen; de overtuigendste bewijzen van de kracht en Goddelijkheid van den Bijbel en van het Christelijk geloof. Haar boeken onderwijzen; stichten, geven rust en levensmoed. Haar boeken verraden een groote mate van menschenkennis; van hetgeen hartstocht en zonde teweegbrengen; maar ook van de eeuwige liefde van Christus.

De vertaalster van dit werk getuigde: „Onder het bewerken heb ik mij hoe langer hoe meer aangetrokken gevoeld tot den hoofdpersoon in het verhaal. De oprechte begeerte van het kind, vóór alles een dienstknecht van zijn Heiland te mogen zijn, zal menig geloovige beschaamd doen staan. Mocht het kinderlijk, maar vast geloof van dezen eenvoudigen knaap den twijfelenden en zoekenden lezer er toe brengen, alles los te laten en zich vast te klemmen aan Jezus alleen!"

Het is mij een zeldzaam genot, deze lectuur in ons land te verbreiden. En ze warm aanbevelende, voeg ik er de bede bij, dat zeer velen er door mogen leeren, wat een lezeres van de oorspronkelijke uitgave er van getuigen kon tegenover een recensent: „Deze lectuur heeft mij mijn Heiland doen vinden;" en dat zeer velen in ons Vaderland met deze Slowaaksche schrijfster, en met schrijver dezes, leeren rusten en zich verblijden in het heerlijke woord uit Johannes' Evangelie:

> „Zoovelen Hem aangenomen hebben, dien heeft Hij macht gegeven kinderen Gods te worden."

Den Haag, November 1920. J. N. VOORHOEVE.

NASCHRIFT.

In ruim een jaar tijds was de groote oplaag van „Zonneland" zoo goed als uitverkocht, zoodat een tweede druk noodzakelijk werd. Buitengewoon gunstig is dit werk in ons land ontvangen. En nu de nieuwe uitgaaf verschijnt, in nog grooter oplaag dan de eerste, vestig ik op dit heugelijk feit met blijdschap de aandacht, God biddende, dat Hij de lezing van dit verhaal ook verder zoo rijkelijk blijve zegenen als Hij in Zijn genade dit tot hiertoe deed.